

Complexnummer: 513600

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 21
F 033 421 77 99
E info@cultureelerfgoed.nl

Complexnaam

Kerkcomplex

Aantal complexonderdelen

2

Monumentnummers van complexonderdelen

513601, 513602

Woonplaats

Overschild

Gemeente

Midden-Groningen

Provincie

Groningen

Hoofdadres van hoofdobject

Graauwedijk 61, 9625 PB Overschild

Complexomschrijving

Inleiding

Complex bestaande uit een Nederlands Hervormde KERK met aangebouwde CONSISTORIE en een PASTORIE. De kerk is in 1880 opgetrokken in een Waterstaatsstijl. In 1925 werd er een pastorie bijgebouwd naar een ontwerp van architect H.S. Buitenkamp uit Slochteren in Interbellum-architectuur. Toen de kerkelijke gemeente in 1919 zelfstandig werd, is aan de achtergevel van de kerk een consistorie gebouwd die via een kleine hals met de kerk werd verbonden. De pastorie werd met de beroeping van de eerste predikant in 1926 ingewijd. Kerk, consistorie en pastorie verkeren in redelijk gave staat. De consistorie is in 1989 uitgebreid met een portaal en een w.c. waarbij de hals is verbreed en de indeling gewijzigd. De kerk heeft nog haar oorspronkelijke interieur, alleen is het orgel na de oorlog opgeruimd en de klok verdwenen. De klok is in 1946 vervangen door een nieuwe. In 1957 is de schuur achter de pastorie verbouwd en uitgebreid met een buiten de bescherming vallende aanbouw. De pastorie is niet meer in het bezit van de kerk en is in gebruik als woonhuis.

Het complex is gelegen aan de doorgaande weg door Overschild, vlakbij het kruispunt met de Kanaal- en de Meerweg.

Waardering

Complex bestaande uit een Nederlands hervormde kerk met aangebouwde consistorie en een pastorie van algemeen belang vanwege cultuur- en architectuurhistorische waarde

- als voorbeeld van een vrij jong Nederlands hervormd kerkelijk complex, met onderdelen uit drie verschillende periodes
- vanwege de vrij hoge mate van gaafheid van het complex
- vanwege de functionele en ruimtelijke relatie van de samenstellende onderdelen
- vanwege de karakteristieke ligging, midden in het dorp aan de doorgaande weg

Monumentnummer*: 513601

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 14 oktober 1999
Kadaster deel/nr: 7175/4

Complexnummer 513600 *Complexnaam* Kerkcomplex

Woonplaats* Overschild *Gemeente** Midden-Groningen *Provincie** Groningen

Straat* Graauwedijk *Nr** 61 *Toev.** *Postcode** 9625 PB *Woonplaats** Overschild *Situering* *Locatie*

Kadastrale gemeente* SLOCHTEREN *Sectie** O *Kad. object** 928 *Appartement* *Grondperceel*

Rijksmonumentomschrijving**

Omschrijving

ZAALKERK in sobere Waterstaatsstijl uit 1880 opgetrokken in een roodbruine baksteen op een iets uitspringend trasraam van roodbruine klinkers. Het aan de achterzijde (zuidoost) afgewolfde zadeldak, dat gedekt is met een zwarte Friese golfpan, heeft een gietijzeren goot op gemetselde klossen. De voorgevel (noordwest) met op de hoeken doorgetrokken pilasters met een gepleisterde afdekplaat, heeft in het midden een iets uitgebouwd torendeel dat wordt afgesloten door een plat dak met kroonlijst en rondom een houten opgewerkt hek; op het dak prijkt een houten torentje met ingesnoerde spits, bedekt met singels (oorspronkelijk leien) en bekroond door een windwijzer met vergulde haan. In het torendeel bevindt zich de hoofdentree bestaande uit een met stucwerk omlijste, dubbele paneeldeur met bovenin twee gietijzeren panelen, onder een halfroond gietijzeren bovenlicht met decoratieve roedenverdeling; voor de deur een aangesmeerde stoep (drie treden); boven de deur een gevelsteen met "Hervormde Kerk, gebouwd 1880", een gietijzeren rondboogvenster met roedenverdeling en in de top een ijzeren roosvenster. Aan weerszijden van de hoofdentree bevindt zich een rondboogvenster met een driehoekig gepleisterd vlak erboven. De beide zijgevels worden geleed door vijf gemetselde steunberen en vier gietijzeren rondboogvensters onder een uitspringende rollaag. De achtergevel heeft op beide hoeken een steunbeer en wordt geleed door vier pilasters, waarvan die op de hoeken zijn doorgetrokken; middenin de topgevel bevindt zich een gietijzeren roosvenster.

De CONSISTORIE is via een platte, deels in rode baksteen en deels in hout (niet origineel) opgetrokken hals verbonden met de achtergevel van de kerk. De consistorie bestaat uit bruinrode baksteen en heeft een met

---

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

sneldekpannen (niet origineel) gedekt zadeldak en een deels vernieuwde goot op gemetselde klossen. De oostgevel heeft vijf T-vensters met bovenlicht met twee verticale roeden en een dichtgemetselde deuropening (niet origineel); de zuidgevel twee T-vensters en in de topgevel een ijzeren roosvenster; de westgevel drie dichtgemetselde vensteropeningen (oorspronkelijk T-vensters) en een deur (vernieuwd). Zowel deur als vensters hebben een rollaag als afsluiting.

In het INTERIEUR van de kerk zijn ondermeer van belang: de houten preekstoelkuip met aan één zijde een trap met decoratieve gietijzeren stijlen; het zeskantige klankbord; de houten lambrizing; de twee rijen houten kerkbanken; de kerkeraadbanken links en rechts van de preekstoel; de houten orgeltribune met balustrade met decoratieve gietijzeren spijlen, steunend op twee ronde, gemarmerde houten zuilen; de orgelkas; het gepleisterde tongewelf met ijzeren trekstangen; het voorportaal met houten wanden en paneeldeuren.

Waardering

Nederlands hervormde zaalkerk uit 1880 met aangebouwde consistorie uit 1920 van algemeen vanwege cultuur- en architectuurhistorische waarde

- als gaaf voorbeeld van een hervormde kerk uit 1880 in de provincie Groningen
- vanwege de sobere, doch verzorgde vormgeving in Waterstaatsstijl
- vanwege het nog vrijwel gave interieur
- vanwege de functionele en ruimtelijke relatie met de ernaast gelegen pastorie
- vanwege de karakteristieke ligging aan de doorgaande weg, midden in het dorp

Hoofdcategorie

Religieuze gebouwen

Religieuze gebouwen

Subcategorie

Kerk en kerkonderdeel

Kerk en kerkonderdeel

Functie

Kerk

Consistorie

Monumentnummer*: 513602

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 14 oktober 1999
Kadaster deel/nr: 7175/4

<i>Complexnummer</i>	<i>Complexnaam</i>
513600	Kerkcomplex

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Overschild	Midden-Groningen	Groningen

<i>Straat*</i>	<i>Nr*</i>	<i>Toev.*</i>	<i>Postcode*</i>	<i>Woonplaats*</i>	<i>Situering</i>	<i>Locatie</i>
Graauwedijk	63		9625 PB	Overschild		

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kad. object*</i>	<i>Appartement</i>	<i>Grondperceel</i>
SLOCHTEREN	O	746		

*Rijksmonumentomschrijving***

Omschrijving

Voormalige PASTORIE met aangebouwde SCHUUR, ontworpen in 1925. De pastorie is opgetrokken in Interbellum-architectuur en bestaat uit deels in gepleisterde en deels in roodbruine klinkers opgetrokken gevels, op een trasraam van bruine klinkers. De gebroken mansardekap, die is gedekt met een rood geglazuurde tuile du Nord, heeft een houten goot op klossen, en op de nok een gemetselde schoorsteen en twee pironen. De hoofdentree bevindt zich aan de noordwestzijde en bestaat uit een houten paneeldeur met ovale glasruit en decoratief lijstwerk, tussen twee gekleurde glas-in-loodzijlichten onder een houten luifel; boven de luifel een samengesteld bovenlicht onder een gepleisterde latei; voor de entree een gemetselde stoep (drie treden). Aan weerszijden van de entree bevindt zich een driezijdige erker met drie glasruiten onder bovenlichten met kruisvormige roedenverdeling. In het dakvlak erboven, twee in het dak verzonken houten dakkapellen met samengesteld venster met horizontale roeden onder een lessenaarsdakje. De beide zijgevels (zuidwest en noordoost) hebben elk twee vensters met bovenlicht met kruisvormige roedenverdeling onder een gepleisterde latei en in de topgevel twee openslaande vensters met horizontale roedenverdeling. De achtergevel (zuidoost), die ongepleisterd is, heeft in het midden een doorgetrokken geveldeel onder een plat dak met goot op klossen, waarin een deur onder een rollaag, een keldervenster met horizontale roeden en rollaag, een openslaand venster met horizontale roeden en rollaag, en een klein samengesteld venster; rechts van het doorgetrokken geveldeel openslaande deuren (oorspronkelijk een venster) met bovenlichten met kruisvormige roedenverdeling en links ervan een aangebouwde schuur. In het dakvlak twee in het dak verzonken houten dakkapellen met samengesteld venster met horizontale roeden onder een lessenaarsdakje, en een houten dakkapel met plat dak en samengesteld zesruits venster.

---

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

De in roodbruine baksteen opgetrokken SCHUUR onder een plat dak is aan de zuidwestzijde deels gepleisterd en heeft een paneeldeur met ovaal kijkgat en bovenlicht met kruisvormige roedenverdeling en een gemetselde stoep, en een zesruits venster; in de achtergevel een w.c. venster met rollaag. In 1957 is de schuur uitgebreid met een aanbouw aan de achterzijde, die buiten de bescherming valt.

In het INTERIEUR zijn ondermeer van belang: in de vestibule de tochtdeur met boven- en zijlichten met gekleurd glas-in-lood en de tegelvloer in honingraatpatroon; in de hal het gestucte plafond met rozet en de houten trap met hoofdbaluster en leuning met spijlen; in de woonkamers de zwart marmeren en houten schouwen, de suitedeuren en de gestucte plafonds met rozet.

Voormalige pastorie uit 1925 van algemeen belang vanwege cultuur- en architectuurhistorische waarde

- als voorbeeld van een hervormde pastorie uit 1925 in Interbellum-architectuur
- vanwege de verzorgde vormgeving met aardige detaillering
- vanwege de vrij hoge mate van gaafheid van het exterieur
- vanwege de functionele en ruimtelijke relatie met de ernaast gelegen kerk
- vanwege de karakteristieke ligging aan de doorgaande weg, midden in het dorp

Hoofdcategorie

Woningen en woningbouwcomplexen

Subcategorie

Dienstwoning(K)

Functie

Pastorie(K)